

Efni: Umsögn um breytingu á lögum um skipulag haf- og strandsvæða

Vísað er til draga að frumvarpi um breytingu á lögum nr. 88/2018 um skipulag haf- og strandsvæða sem birt eru í samráðsgátt stjórnvalda, sbr. mál nr. 181/2023.

Skipulagsstofnun hefur kynnt sér drögin og vill koma eftirfarandi ábendingum á framfæri:

1. Skipulagsgátt

Í 4. mgr. 46. gr. skipulagslaga segir að Skipulagsstofnun skuli starfrækja landfræðilega gagna- og samráðsgátt um gerð skipulagsáætlana, þ.m.t. skipulag haf- og strandsvæða, umhverfismat og framkvæmdaleyfi. Samkvæmt þessu tekur þessi gátt, sem nefnd hefur verið skipulagsgátt, til skipulags haf- og strandsvæða. Í lögum nr. 88/2018 er hins vegar ekki að finna ákvæði um gáttina. Að mati Skipulagsstofnunar er rétt að hafa tilvísun í gáttina í 2. mgr. 12. gr. laganna sem fjallar um auglýsingu tillögu að strandsvæðisskipulagi.

2. Ráðgefandi aðilar samkvæmt 6. gr. laga nr. 88/2018

Með 2. gr. frumvarpsdraganna er verið að fella á brott upptalningu á þeim fagstofnunum sem skulu vera svæðisráðum og Skipulagsstofnun til ráðgjafar um atriði er undir lögin heyra. Í athugasemdum við 2. gr. er m.a. minnst á Landgræðsluna. Með lögum nr. 66/2023 um Land og skóg, sem taka gildi 1. janúar 2024, er sett á fót ríkisstofnun, Land og skógur, sem tekur við hlutverki og verkefnum Landgræðslunnar.

3. Framkvæmd skipulags samkvæmt 8. gr. laga nr. 88/2018

Með 3. gr. frumvarpsdraganna er verið að gera orðalagsbreytingar á 2. mgr. 8. gr. laganna. Að mati Skipulagsstofnunar er rétt að bæta við nýrri málsgrein, sem verði 3. mgr., og varðar umsagnarhlutverk svæðisráðs í tengslum við matsskylduákvæðanir Skipulagsstofnunar og álit stofnunarinnar um mat á umhverfisáhrifum samkvæmt lögum nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Í matsskylduákvörðunum og álitunum er að finna umfjöllun Skipulagsstofnunar um hvort tiltekin framkvæmd sé í samræmi við skipulag viðkomandi sveitarfélags. Að því er varðar fiskeldisframkvæmdir og aðrar viðkomandi framkvæmdir, svo sem efnistöku og strengi, þá þarf Skipulagsstofnun að kanna það hvort þær séu í samræmi við gildandi strandsvæðisskipulag og nefna það í umræddum ákvörðunum og álitum. Í ljósi þess og þess að Skipulagsstofnun hefur fengið ábendingar/erindi sem hafa gefið til kynna að það sé vafi um hvort viðkomandi framkvæmdir samræmist gildandi strandsvæðisskipulagi leggur Skipulagsstofnun til að orðalag nýrrar málsgreinar, þ.e. 3. mgr., hljóði svo:

„Skipulagsstofnun getur óskað eftir umsögn svæðisráðs, ef þörf er á, áður en hún tekur matsskylduákvörðun og gefur út álit um umhverfismat framkvæmdar samkvæmt lögum nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.“

4. Lýsing borin undir fagstofnanir og viðkomandi vatnasvæðisnefndir

Með 5. gr. frumvarpsdraganna er verið að fella á brott orðin „drög að“ í 2. málsl. 11. gr. Skipulagsstofnun telur að þetta brottfall eitt og sér hafi ekki í för með sér að það verði meiri skilvirkni, eins og gefið er til kynna í athugasemdum við 5. gr. Að mati stofnunarinnar þarf að færa orðalag 2. málslíðar neðar í greininni með þeim hætti að lýsing verði borin undir fagstofnanir og vatnasvæðisnefndir eftir að búið er að samþykkja lýsingu í svæðisráði í stað þess fyrirkomulags að lýsing á vinnslustigi sé borin undir þessa aðila áður en næst samkomulag í svæðisráði. Þessi háttur hefur í för með sér meiri skilvirkni. Því leggur Skipulagsstofnun til að orðalag 2. málslíðar verði svohljóðandi:

„Þegar samkomulag liggur fyrir í svæðisráði um lýsingu á gerð strandsvæðisskipulagsins skal hún kynnt opinberlega, hún borin undir fagstofnanir og viðkomandi vatnasvæðisnefndir, sbr. 6. gr., og skal svæðisráðið leita eftir sjónarmiðum hagsmunaaðila og einstakra sveitarfélaga um efni hennar.“

Rökin fyrir gildandi fyrirkomulagi að lýsing skuli borin undir fagstofnanir og vatnasvæðisnefndir áður en svæðisráð samþykkir lýsinguna og áður en hún er kynnt opinberlega eru skýrð í athugasemdum við 11. gr. frumvarps þess er varð að lögum nr. 88/2018 og eru á þá leið að vanda eigi eins vel og unnt er til verka við skipulagsgerðina. Þessi rök missa ekki marks þótt framangreind breyting verði gerð.

Ottó Björgvin Óskarsson

Rafræn skilríki

Skipulagsstofnun

Ottó Björgvin Óskarsson

Ottó Björgvin Óskarsson
Lögfræðingur, teymi rekstrar og þjónustu

Undirritað með OneSign